No 1701. **DE TIJD.** 1852.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

WOENSDAG, 24 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 23 November.

Door een paar uittreksels hebben wij ons gehaast, zoo[illegible] werk van den Graaf de Montalembert [illegible] aan onze lezers het genot te verschaffen van enkele uitmuntende plaatsen van dat in zoo vele opzigten merkwaardig geschrift. Thans ongetwijfeld bevindt het zich in veler handen, en wij verheugen er ons opregtelijk over. Desniettemin meenen wij echter aan vele onzer lezers eene dienst te doen, met ook nog andere plaatsen uit dat schoone werk onder hunne aandacht te brengen. Wij kiezen daartoe het Eerste Hoofdstuk uit, dat op de schitterendste en tevens op de onwedersprekelijkste wijze aantoont, welke zegenrijke ontwikkeling de Katholijke Kerk in de laatste vijftig jaren ondergaan heeft. De lezing en herlezing van dat Hoofdstuk is ons eene bron van vertroosting en bemoediging geweest: moge het al onze lezers bevestigen in de overtuiging, dat, welke gevaren ook schijnen te dreigen, het oogenblik van de zegepraal der goddelijke Waarheid met rassche schreden nadert. Doch gaan wij liever, zonder meer, tot de mededeeling van het bedoelde Hoofdstuk over:

Op den 1 Januarij 1800, was er geen Paus. Pius VI was te Valence overleden, als banneling en gevangene eener atheistische republiek. Rome was naauwelijks ontsnapt aan eene horde heidenen, die eene schaduw van republiek hadden gevormd, door de vervallenverklaring ten eeuwigen dage van het Pausschap. Acht maanden eener allerhagchelijkste tusschenregering verliepen er tusschen den dood van Pius VI en de verkiezing van Pius VII. Het heilig Kollegie konde, uit Rome verdreven, slechts vergaderen onder de hoede van een [illegible] om een oogenblik [illegible] ren van een [illegible] onder de katholijke volken was. Eenige grijsaards vereenigden zich daar achter die Russische krijgslinien, op een eiland der *lagunen* van Venetië, dat fiere en schrandere Venetië, dat bezweken was, na zich te hebben onderscheiden door zijne dwarsdrijvende vijandelijkheid tegen de Roomsche Kerk, waarvan het in de middeleeuwen het bolwerk en de roem was geweest. De Kardinalen blijven 104 dagen opgesloten, zonder het eens te kunnen worden, bezorgd als zij waren over hetgeen een tijdgenoot noemde »den staat van zigtbaar verraad van het katholijk Europa:" eindelijk vereenigen zich hunne stemmen op eenen monnik, wiens onbekendheid zijne beste voorspraak was. De Oostenrijkers bezetteden de Legatien; de Napolitanen waren meester van de stad Rome, en het was niet gemakkelijk deze regeringen aan Pius VII die gewesten te doen teruggeven, welke Napoleon hem weldra op nieuw zou ontrukken.

In het rijk van Clovis en van den H. Lodewijk was het aldus gesteld met de katholijke godsdienst:

Het gansche Episkopaat bevond zich in ballingschap; de geestelijkheid was weggemaaid door de valbijl en de verbanning naar woeste oorden; de geloovigen gekweld en vervolgd, en langen tijd gedwongen om te kiezen tusschen [illegible] afval of den dood, begonnen naauwelijks [illegible], en in stilte, onder onverschillige minachting, geduld te worden.

Geene stoffelijke, noch zedelijke middelen waren er voorhanden; het aanzienlijk erfdeel der Kerk, bijeengebragt door de vrijwillige liefdegaven van veertig opvolgende geslachten, is vergruizeld; de geestelijke orden, na duizendjarige glorie en weldaden, liggen ontworteld en vernietigd: 3000 kloosters voor beide geslachten zijn afgeschaft, en met deze alle kollegien, alle kapittels, alle heiligdommen, alle toevlugtsoorden voor boetvaardigheid, afzondering, studie en gebed!

Frankrijk, besmet door tien jaren omwenteling, had eenen meester genomen in den persoon van een jeugdig [illegible], die het van de losbandigheid, maar tevens van de vrijheid beroofde; die alles wist, alles vermogt, alles wilde; die in Italie aan den H. Stoel het drukkend verdrag van Tolentino had opgelegd; die in Egypte het Islamismus had gevleid, en die aan de Kerk, welke hij zoo luisterrijk zou opbeuren, nog niet anders bekend was dan doordien hij haar misleid en beroofd had (1).

De ter naauwernood onderdrukte vervolging had plaats gemaakt voor de onbetwiste zegepraal des kwaads. De wetgeving, de opvoeding, de zeden waren de speelbal van al de theorien der XVIIIe eeuw. Het huisgezin spatte uiteen door de ingevoerde echtscheiding. God was uit alles verdreven. Bernardin de St. Pierre werd in de volle akademie gehoond, omdat hij den naam van God had genoemd. Voltaire zou men bedeesd hebben geheeten en Rousseau te dweeperig, te midden dier maatschappij, die zich slechts aan de bekommeringen van den oorlog en aan de onfeilbaarheid der wiskunst onttrok, om zich met Parny en Pigault-Lebrun te gaan vermaken.

Engeland door Burke's welsprekendheid en Pitt's genie uit den revolutionnairen stroom gerukt, staarde met verbaasde blikken op de deugden en den moed dier katholijke bisschoppen en priesters, welke de vogelvrijverklaring bij duizenden op zijne kusten had geworpen; doch niets verkondigde nog eene toekomstige verandering in de barbaarsche wetgeving, die het Katholicismus in Engeland had helpen uitroeijen en in Ierland verpletteren. Het weldadige zijner roemrijke en hechte instellingen was aan allen verzekerd, behalve aan de papistische ingezetenen. Zijn wetboek was ook besmet met woeste strafbepalingen tegen de openbare uitoefening der godsdienst van Alfred en van den H. Eduard. Zijn regters verklaarden op hunnen regterstoel dat de wet aan genen Katholijk een wettig bestaan toekende. De aanzienlijkste geslachten zijner aristokratie waren nog van hunne erfelijke zetels in de Pairskamer uitgesloten. Zijn dapperste krijgsman mogt, als hij Katholijk was, op zijn hoogst den rang van kolonel bekleeden. [illegible], geen roem [illegible] waren voldoende geweest om de deuren van het Huis der Gemeenten te doen ontsluiten voor iemand, die zou geweigerd hebben te zweren, dat de Transsubstantiatie eene afgoderij, en de Mis eene heiligschennis was. Koning George III wilde liever zijne regering van Pitt's medewerking verstoken laten, dan toegeven dat er in die misdadige dwaasheden eene *jota* veranderd werd. Al wie voor een twintig jaar geleden dat bewonderenswaardig land doorkruist hebben, herinneren zich nog de vuile schuilhoeken, de pakhuizen, de stallen, waar de zeldzame geloovigen te Londen ter sluiks de heilige geheimen gingen bijwonen; alsmede die Missen in de open lucht gedaan, waarbij de uitgehongerde en halfnaakte Ieren zich rondom hunne priesters schaarden, in de schaduw dier verlatene en ontheiligde domkerken, welke Elisabeth en Cromwell hun hadden ontstolen.

In Duitschland zonk de Kerk steeds dieper weg in die verlaging, waarin zij sedert den 30jarigen oorlog van lieverlede scheen te verdwijnen. Vroeger meesteresse van de helft van dat rijk, dat hare monniken hadden ontgind, en dat hare bisschoppen op de barbaarschheid hadden veroverd, ging zij onherroepelijk verliezen al wat haar van haar erfdeel nog overig was. Eene helft daarvan was reeds met Frankrijk vereenigd, en de andere zou vaneen gescheurd en ten buit gegeven worden aan al die vorsten, aan al die heeren, zoo Katholijken als Protestanten, die te Luneville en te Regensburg uit de handen der zegevierende omwenteling een aandeel in den roof der Kerk afbedelden. Zij zonk weg zonder tegenstand, zij bezweek zonder eer. Sedert lang stelden de Katholijken, zoo geestelijken als leken, slechts eene stompe magteloosheid tegenover de versmading van het Protestantismus en de aanmatigingen der filosofie. Het Katholicismus telde voor niets, volstrekt niets in de politiek en in de letterkunde van die natie, die zich in het stof boog voor den grooten Frederik, en welke Göthe's heidendom in opgetogen bewondering deed trillen. De theologie gaf naauwelijks eenige teekens van leven, tenzij om te worstelen tegen Rome, in den geest van Febronius en zijne medehelpers. De [illegible] historische daad der drie geestelijke Keurvorsten van Maintz, Keulen en Trier, was geweest zich met den Primaat van Duitschland, den Aartsbisschop van Saltzburg te vereenigen, om in de ***Bepalingen van Ems***, in 1786, den opstand en de ondankbaarheid jegens den Heiligen Stoel tot regel te stellen. Zij hielden zich bezig met die in toepassing te brengen. Overigens was er geen enkele stem, die zich verhief om de christelijke waarheid te verdedigen, noch de regten van het Pausdom, noch zelfs die geestelijke regeringen, waaronder sedert duizend jaren eene welvaart heerschte, die ten spreekwoord geworden was (2).

In Italie dezelfde treurige toestand en dezelfde vernedering; de wetten tegen de Kerk uitgevaardigd door de absolute monarchy te Napels, te Parma, te Turijn, te Florence, gehandhaafd en uitgevoerd door de demagogen, vreemde legers en republieken van één dag; de tempels ontheiligd, de kloosters afgeschaft; de volken ter neer geslagen; en daarbij niet één martelaar, ja zelfs niet één soldaat.

In Oostenrijk lag de Kerk uitgestrekt op het bed van Procustus, dat Josef II haar had gespreid. Op de puinhoopen der twee duizend door die apostolische majesteit verbeurd verklaarde kloosters, twee jaar voor dat de Constitueerende Vergadering dezelfde theorien op gelijksoortige slagtoffers had toegepast, smeedde de keizerlijke bureaukratie op haar gemak de met fluweel gevoerde ketenen, waarin zij tot den huidigen dag al de ledematen van hare gevangene wist te verstrikken. Josef II had geschreven: »Ik heb de filosofie tot wetgeefster gesteld van mijn rijk... En zijn opvolger Leopold II, in allen deele aan zijne lessen getrouw, klaagde bij de Staten van Neder-Oostenrijk als de oorzaken van het kwaad het adellijk gezag en het monnikwezen aan. België, die geliefkoosde en trouwe dochter van het katholijke huis van Habsburg, was aan hetzelve voor altoos ontrukt. Te pletter gedrukt tusschen de monarchale revolutie van Josef II en de revolutionnaire overweldiging door de mannen van het schrikbewind, was het bezweken; doch niet zonder door eene grootmoedige poging ten gunste der godsdienst en der vrijheid het voorgevoel te hebben ontwaard der katholijke en nationale wedergeboorte, waarvan wij het geluk hebben gehad getuigen te zijn.

Polen, dat *orthodoxe* rijk, zoo veel jaren lang het onverwinnelijk bolwerk van Europa en van de Kerk tegen de Grieksche scheuring, door Voltaire veroordeeld aleer het door Catharina werd geslagtofferd, kronkelde zich verscheurd en bloedend onder de klaauwen der mogendheden, die voor den eersten keer, sedert het jaar der Verlossing, den moord eener christelijke natie hadden volbragt.

Spanje, van al zijne aloude vrijheden beroofd, door de bevreemdendste vergetelheid van zijn onsterfelijk verleden het privaat domein zijner vorsten geworden (3) en ontzenuwd door twee eeuwen van roemloos despotismus, stilzwijgend toeschouwer van den ongehoorden aanslag van Karel III tegen het gezelschap van Jezus, kwijnde onder de overheersching van een lijfwachter, die de minnaar der Koningin, en de gunsteling des Konings was.

Portugal, waar Pombal tegen de Jezuiten de wreedheden der romeinsche Keizers tegen de eerste Martelaars hernieuwd had, hing nog slechts met een [illegible] aan de Roomsche Kerk vast. Men moet het onvolprezen verhaal lezen van Kardinaal Pacca, toenmaals nuncius bij zijne Allergetrouwste Majesteit, om zich een denkbeeld te vormen hoe diep de aloude vrijheid, de aloude [illegible]

---

(1) Bonaparte schreef uit Tolentino den 19 Febr. 1797 aan Pius VI: „De fransche republiek zal, hoop ik, een der trouwste bondgenooten van Rome zijn!" En eenige maanden later, schreef Cacault, de gezant der republiek te Rome, aan Bonaparte: De brandschatting van 30 millioen, welke Rome bij het traktaat van Tolentino zich verbonden heeft te betalen, heeft al het bloed uitgeput, dat er nog in de aderen van dat oude lijk was overgebleven. „*Wij laten het op een klein vuur den geest geven*" Het zal van zelf vallen.... Later heeft Cacault zich sterk voor de belangen der godsdienst in de bres gesteld. Hij zeide van zich zelven dat hij *een verbeterde revolutionnair was*. Artaud, Histoire de Pie VII. p. 22.

(2) *Unter dem Krummstab ist gut wohnen.* Onder den staf, is het goed wonen.

(3) De regentschapsraad schreef na den dood van Karel II aan Philippus V, den 3 November 1700: Wij zullen aan Uwe Majesteit zeggen, dat de opvolger van den overleden Koning onverwijld van deze monarchie kan komen bezit nemen, en *daarover als zijn bijzonder eigendom beschikken.*" Zoo ver was het met dat Spanje van den Cid en van Isabella de Katholijke gekomen.

het aloude geloof gezonken waren van dat rijk, gesticht door Alfonsus van Bourgondie, ten gevolge eener overwinning en van een wonderbaar visioen, met vrije toestemming van zijne barons en van zijn volk, en met de door St. Bernardus van den H. Stoel afgesmeekte bekrachtiging.

Met een woord nergens bestond meer het geringste teeken van heil of hoop. De godsdienst, alom vergeten of vernietigd, scheen van het aardrijk verbannen. Het Katholicismus moet voor de wijzen der aarde het voorkomen gehad hebben van een lijk, dat nog maar alleen behoefde begraven te worden.

Men leest in de protestantsche *Fr. S. Ztg.* aangaande de vervolging der Katholijken in Mecklenburg o. a. het volgende:

»Zoude het niet eindelijk tijd worden dat de aanhangers der verschillende belijdenissen in Duitschland het zich tot een onverbrekelijke wet maakten, om elkaars burgerlijke en politieke regten, evenzeer als elkanders kerkelijke vrijheid wederkeerig te eerbiedigen, en hunne eigene ziel niet door ongeregtigheden jegens eene andere godsdienstige partij te benadeelen? Zou het niet eindelijk tijd worden, den innerlijken geloofsstrijd tusschen de verschillende godsdienstige partijen eens voor altoos van het uitwendig strijdperk van den Staat en van het dwanggezag ten eenemale te verbannen, en alle onvermijdelijke tegenstrevingen tot het innige gebied der Kerk en der geloofsovertuiging te beperken? Zou het dan volstrekt niet mogelijk zijn in liefde en vrijheid naast elkander te leven, en elke godsdienstige partij, die in weerwil van menige afwijking op het gemeenschappelijk terrein van onzen Heer en Heiland staat, de voltooijing en de innerlijke versterking van haar kerkelijk bestaan van ganscher harte te gunnen? Is het dan zulk een groote ramp voor den Staat, bijaldien eenige Protestanten tot het Katholicismus of eenige Katholijken tot het Protestantismus overgaan, en is het niet veel meer de zaak der geestelijke herders dan die der wereldlijke overheden, zoodanige overgangen door geestelijke, in plaats van door wereldlijke middelen tegen te gaan? Gelijk de zaken thans in Duitschland geschapen staan, is een innerlijke kerkelijke strijd tusschen de christelijke godsdienstpartijen toch eenmaal onvermijdelijk, en de daaruit ontspruitende naijver kan alleen tot heil strekken, wanneer hij opwekt tot verbetering van onzen eigen toestand; terwijl hij volstrekt verderfelijk werken moet, wanneer hij andermaal zijne rigting neemt in den geest van wederkeerige gewelddadige onderdrukking, en daardoor de gemoederen tot haat en wrok ontvonkt, en tot ongeregte daden verleidt. Waar moet het heen, wanneer men de konfessionneele scheiding ook op staatsgebied tot het uiterste drijft, en elke kerkelijke en politieke vrijheid van de godsdienstige kleur afhankelijk maakt? Tot ongeregtigheden en gruwelen, tot wraaknemingen, tot eene verscheuring van Duitschland en tot eene ontbinding van alle overblijfsels van eenheid. Indien, volgens het voorstel von den protestantschen afgevaardigde v. Oerssen tot Lübberstorf, in een protestantsch land geen Katholijk een politiek regt mag uitoefenen, noch eenig ambt vervullen, dan mag ook het hoogste gezag in Duitschland, de Duitsche Bondsvergadering, geene Katholijken in haar midden hebben.

»Immers wat in minder invloedrijke en ondergeschikte kringen beginselmatig onaannemelijk en gevaarlijk is, dat kan onmogelijk bij het hoogst wetgevend en uitvoerend gezag geduld worden, wil men ten minste konsequent blijven. Gaat dit voorstel door, en vindt dit voorbeeld navolging in de overige protestantsche en katholijke Staten van Duitschland, dan zijn wij op den besten weg naar de afgrijsselijke gebeurtenissen van vóór en tijdens den dertigjarigen oorlog. De Katholijken zullen uit de protestantsche, de Protestanten uit de katholijke landen verdreven worden; stuk voor stuk zal men elkaar zoeken te overtreffen in maatregelen van verdrukking, en het onberekenbaar dolzinnig proces zal eindigen met een fanatieken religieoorlog, die niet alleen de Duitsche landen in het verderf stort, maar ook het Christendom in Duitschland vernietigt. Daarom moet ieder Duitscher, die niet tot de vernielingspartij is toegetreden, en ieder geloovig Christen, onverschillig tot welke godsdienst hij behoort, voor zulke pogingen als die van den heer von Oerszen tot Lübberstorf terug beven, en men kan niet te vroeg tegen zulke beginselen waarschuwen. Wanneer het konfessionneele fanatismus eenmaal verder om zich heen gegrepen heeft, wanneer de wederzijdsche klagten eerst zijn opeengestapeld, dan is het te laat, en de weinige stemmen, die dan nog onbevooroordeeld en liefderijk zijn, zullen dan te vergeefs weergalmen."

De Koning van Pruissen heeft aan den luit.-kol. Barre, adjudant van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, de orde van den Rooden Adelaar 2de kl.; aan den heer F. W. van Otterloo, sekretaris van Z. K. H., dezelfde orde 3de kl., en aan den 1sten luit. der artill. v. Goeddecke, kamerheer van Z. K. H. de Johanniter-orde geschonken.

Naar wij van welonderrigte zijde vernemen, vindt de vervolging van enkele boekverkoopers te dezer stede, ter zake van het uitgeven of verspreiden van *Fransche brochures*, waarvan sommige dagbladen melding maken, *alleen* plaats op grond van art. 283 van het wetboek van strafregt, straffen bedreigende tegen de uitgaaf of verspreiding van gedrukte werken, waarin de *ware naam*, het *beroep* en de *woonplaats* van den schrijver of drukker, *niet* is vermeld. *(A. C.)*

Hulde aan Dr. Newman.

„Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebragt, en dat de Roomsch-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen regt is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezworenen en regters mede in het spel komen." *The Times.*

Bedrag der vorige opgaaf	ƒ	943.56
Van iemand, die onbekend wil blijven	"	23.89
Van het Leesgezelschap te Gouda	"	4.30
	ƒ	971.75

De hoofd-kommissie tot oprigting van een metalen standbeeld ter eere van Lourens Janszoon Coster, den uitvinder der boekdrukkunst, heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt: 1°. dat het groot pleistermodel, ter hoogte van twaalf Rijnlandsche voeten, door den heer Royer afgewerkt en te Amsterdam in de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten geplaatst is; 2°, dat echter, om aan het opgevatte denkbeeld geheele uitvoering te kunnen geven, besloten is een op dit onderwerp toepasselijk, met houtsneegravuren opgeluisterd, werk uit te geven; 3°. dat bij eene genoegzame deelneming, aan elk inteekenaar, voor eene niet mindere som dan van ƒ 2.50, een exemplaar van het bedoelde werk zal uitgereikt worden.

De *Java-Bode* wil weten dat Z. H. de Hertog van Saksen-Weimar voornemens is — bijaldien zijne gezondheid zulks toelaat, de terugreis naar Java met de maand December te aanvaarden.

Z. M. heeft eervol ontslagen H. W. van Doesburgh, als surnumerair der dir. bel. in- en uitg. regten en accijnsen te Amsterdam; en Jhr. D. G. van Teijlingen, als dir. der reg. en dom. in de prov. Zeeland.

Het (*Staatsblad* N°. 201) bevat het besluit van den 16 November 1852, [illegible] door de burgemeesters te dragen onderscheidingsteeken. Dat teeken zal bestaan in een zilveren penning, hebbende eene middellijn van veertig strepen en vertoonende aan de eene zijde het wapen des rijks, aan de andere dat der gemeente, of, zoo de gemeente geen wapen heeft, den naam der gemeente, de penning hangende op de borst, hetzij aan eene zilveren keten, hetzij aan een oranje zijden lint; de keten of het lint op beide schouders aan den rok of het opperkleed vastgehecht.

De burgemeester draagt de onderscheidingsteekenen, wanneer hij voorzit in de vergadering van den Raad; in geval van brand, of oproerige beweging, van zamenscholing of andere stoornis der openbare orde zich in het openbaar vertoont; uit krachte van art. 188 der gemeentewet of van eenige andere wet persoonlijk in het openbaar bevelen geeft; of bij plegtige gelegenheden namens de gemeente opkomt.

Bij ontstentenis van den burgemeester worden de teekenen gedragen door dengeen, die hem vervangt.

Dit besluit treedt in werking met den 1sten Januarij van het volgende jaar.

— Van regeringswege is ten behoeve der Kamers van Koophandel en Fabrieken, vermeld bij § 2 der cirkulaire in de *Staats-Courant* van den 29sten Junij 1852, verzonden eene opgave: 1°. wegens handel en scheepvaart van Groot-Brittanje over de maand en negen maanden, eindigende den 10den Oktober 1852, vergeleken met de overeenstemmende tijdperken der jaren 1850 en 1851; 2°. nopens de aangegevene waarde van Britsche en Iersche voortbrengselen en manufakturen, gedurende 1851 uit het Vereenigd Koningrijk naar verschillende landen vervoerd.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* bevat weder het mouvement van 's rijks oorlogschepen in Oost-Indië, tot 15 September ll.:

„Zr. Ms. Fregat *Prins Hendrik*, kapt. ter zee Stavenisse de Brauw, van Sumatra naar Batavia opgeroepen; Zr. Ms. korvetten: *van Speijk*, kapt. P. Sauvage, van Soerabaya naar Batavia opgeroepen; *Boreas*, kapt.-luit. Bn. Collot d'Escury, dienstdoend wachtschip te Batavia; *Nehalennia*, kapt.-luit. J. de Haan, dienstdoend wachtschip te Soerabaya; Zr. Ms. brik *de Haai*, kapt.-luit. von Römer, in station in de Moluccos; Zr. Ms. schoenerbrikken *Lansier*, luit. 1ste klasse W. P. J. L. Stort, in station ter westkust van Borneo; *Sylph*, luit. 1ste kl. J. van der Straaten, in de wateren van de Moluccos ter aflossing van de *Eymond*; *Dolfijn*, luit. 1ste kl. A. A. M. de Geep, in station in de wateren van Celebes; *Eymond*, luit. 1ste kl. C. P. de Brauw, van het station Moluccos te Batavia verwacht; *Banda*, luit. 1ste klasse C. A. E. Fauchy, in station in de wateren van Timor; is naar Atopoepoe en heeft eene expeditie naar Lidaleth gedaan; *Banda*, luit. 1ste klasse G. Gersen, in station te Banjoewangie; *Ambon*, luit. 1ste klasse van Hasselt, van Soerabaya naar Lawgang, enz., om vervolgens in de wateren van Timor station te houden; *Saparoea*, luit. 1ste klasse W. A. de Gelder, in de wateren van Riouw en Lingga gestationneerd; *Padang*, luit. 1ste kl. H. A. Meijer, doet opnemingen van den hoek van Indramayos; *Pylades*, luit. 1ste kl. Engelbert van Bevervoorde, op kruistogt langs de oostkust van Sumatra; Zr. Ms. schoeners *Argo*, luit. 1ste kl. G. P. A. Mossel, in station ter westkust van Sumatra; *Aruba*, luit. 1ste kl. ridder Huyssen van Kattendijke; van Billiton terug; in reparatie op Onrust; Zr. Ms. stoomschepen: *Ardjoeno*, kapt.-luit. Voet, gestationneerd in de wateren van Celebes; *Merapi*, kapt.-luit. van Maldeghem, te Batavia; *Etna*, luit. H. D. Kramp, in reparatie te Soerabaya; *Vesuvius*, luit. 1ste kl. P. A. Matthijsen, vertrekt van Soerabaya naar de Moluccos om station te houden; *Hekla*, luit. 1ste kl. P. A. M. Hinlopen, op de Poggy-eilanden, om aldaar een onderzoek te bewerkstelligen; *Phoenix*, luit. 1ste kl. N. A. van Es, over Billiton, Riouw en Muntok naar Palembang; *Suriname*, luit. 1ste kl. Arkenbout Schokker, in station in de wateren van Celebes; *Samarang*, luit. 1ste kl. J. I. Wichers, van Soerabaya en [illegible] luit. 1ste kl. S. van Woelderen, van de Z. en O. kust van [illegible] Batavia terug; *Batavia*, luit. 1ste kl. J. J. van der Moore, te Soerabaya in reparatie; *Celebes*, wordt te Soerabaya voor de dienst gereed gemaakt; *Onrust*, in reparatie; *Tjipannas*, buiten dienst gesteld; roeikanonneerboot N°. 14 luit. 1ste kl. G. F. de Bruyn Kops, wachtschip te Samarang.

'S GRAVENHAGE, 22 Nov. Het heeft H. M. de Koningin goedgunstig behaagd, aan de direktrices der verloting van dames-handwerken enz., ten voordeele der armen te Amersfoort, tot dat einde een prachtig geschenk te doen toekomen.

— H. M. Koningin-Moeder heeft, ten behoeve van de nagelaten betrekkingen der negen verongelukte zeelieden te Hellevoetsluis, eene gift van ƒ 200 geschonken.

— Zoo men weet is er den 8sten Mei jl. te Londen een verdrag gesloten tusschen de groote mogendheden en Denemarken, betrekkelijk de verkiezing van de Deensche monarchie op haren tegenwoordigen voet en de bekrachtiging van dat verdrag door de andere mogendheden van Europa, ter zake van de eventuele erfopvolging, door den Koning van Denemarken vastgesteld, voor het geheel der onder zijnen scepter vereenigde landen. Krachtens art. 4 van dat verdrag hebben zich de kontrakterende partijen voorbehouden de andere Staten te verzoeken tot de bepalingen daarvan toe te treden. Men zegt, dat de minister van Denemarken bij ons Hof, ridder E. Coopmans, eerstdaags alhier verwacht [illegible] om het aanzoek daartoe aan onze regering te doen.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 22 November.

In deze zitting heeft men zich bezig gehouden met de benoeming der leden, welke deel zullen uitmaken van de kommissie tot onderzoek nopens den accijns op het zout. Nadat vooraf door de Vergadering bepaald was dat de kommissie uit vijf leden zal bestaan, voorts dat minstens drie leden tot de afneming der verhooren zullen vereischt worden, en dat de termijn, op welken het onderzoek zal behooren te zijn afgeloopen, zal wezen 1 September 1853, heeft de stemming plaats gehad, en zijn tot leden dier kommissie benoemd de heeren: van Nispen van Sevenaer, van Hall, Blussé, Bachiene en Poortman. Van die verschillende besluiten zal volgens de bepalingen van art. 2 der wet van 5 Aug. 1850 (*Stbl.* N° 45) en van het reglement van orde der Kamer kennis worden gegeven in de *Staats-Courant*.

Tevens zijn ingekomen twee wets-ontwerpen, namelijk een tot goedkeuring eener additionnele overeenkomst van handel en scheepvaart, 23 Aug. jl. tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika gesloten, en een tot goedkeuring van een op 12 Julij jl. aangegaan traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en de republiek van Costa Rica.

Het nieuw benoemde lid voor het hoofdkiesdistrikt Zutphen, de heer van Panhuijs, heeft zijne geloofsbrieven ingezonden, die in handen zijn gesteld eener kommissie, welke daaromtrent een nader verslag zal uitbrengen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Nov. Gisteren bevatte de *Moniteur* drie finantieele besluiten; één houdende autorisatie van de *algemeene maatschappij voor crediet op roerende goederen*, de twee andere strekkende tot goedkeuring van de wijzigingen, welke in de statuten van de maatschappij der zuidelijke spoorwegen en der koloniale banken zijn ingevoerd.

Heden behelst dat officieele blad een dekreet, waarbij een buitengewoon krediet van 300,000 frs. wordt toegestaan tot herstel van de schade, die door de jongste overstroomingen veroorzaakt is; tot dit doel zijn dus reeds van staatswege 800,000 francs aangewezen.

— Heden is de stemming over het Senatus-konsult betreffende het Keizerrijk begonnen en zal morgen worden ten einde gebragt.

— Het ministerie zou besloten hebben buitengewone gezanten naar de Europesche hoven te zenden, ten einde aldaar het herstel van het Keizerrijk aan te kondigen. De heer v. Heeckeren zou naar een der Noordsche hoven vertrekken.

— Men spreekt van een tweede protest van den graaf de Chambord, bestemd om aan de Europesche hoven te worden gezonden.

— Een artikel van den heer Granier de Cassagnac, gerigt tegen den thans onder den burgerstand heerschenden geest, hetwelk heden in de eerste editie van den *Constitutionnel* verscheen, is, op hoog bevel, uit de voor Parijs bestemde editien van het blad verdwenen.

— Lodewijk Napoleon heeft gisteren in een open rijtuig en zonder geleide, de werkzaamheden aan de Louvre in oogenschouw genomen. Hij heeft hierdoor het gerucht, dat hij op een wandelrid gewond zou zijn, op voldoende wijze tegengesproken.

— Te Limoges hebben eenige demokraten zich ll. Donderdag avond, in opgewonden toestand op de markt vertoond en een groot rood vaandel opgestoken, waarop vreesselijke opschriften tegen Prins Louis Napoleon en te[illegible] der burgers, alsmede eene oproeping ter [illegible] De politie vertoonde zich krachtig om het vaandel met levensgevaar te veroveren; zoo groot was de tegenstand der kwaadwilligen. Vier belhamels zijn gevangen genomen, en eene huiszoeking heeft geleid tot de ontdekking van buskruid en wapenen.

— De beeldhouwer Emile Thomas legt thans de laatste hand aan eene belangrijke groep, welke op het graf van den Kadinaal de Latour'Auvergne, in leven Bisschop van Arras, moet worden geplaatst.

— De verkoop van portretten van Lodewijk Napoleon in Keizerlijk gewaad is verboden.

PARIJS, 22 Nov. (*Per telegraaf*) De *Moniteur* bevat heden het volgende:

»In weerwil van het ongunstige weder hebben meer dan 100,000 kiezers, dat is de helft der ingeschrevenen, te Parijs aan de stemming deel genomen. In de voorsteden is de geestdrift algemeen; de bevolking begeeft zich in massa naar de stembus, met vaandels voorop. Talrijke depêches, uit de departementen ontvangen, melden de geestdrift, welke er bij de kiezers heerscht om aan de stemming deel te nemen. Bij benadering schijnt het getal stemmers grooter te zullen zijn dan het was op 20 Dec. 1851."

MADRID, 17 Nov. Het door de ministers van binnenl. zaken en openbare werken aangeboden ontslag, is door H. M. aangenomen. Er worden verscheidene namen [illegible] met zekerheid is echter [illegible] niets te zeggen.

— Men verspreidt het gerucht, dat de Koningin de zitting der Cortes met eene troonrede zal openen, en hen daarin zal geluk wenschen met de geboorte van de prinses der Asturiën, als zijnde een nieuwe band tusschen hare dynastie en het Spaansche volk.

ENGELAND.

LONDEN, 20 November. Thans is het bekend geworden dat de Synode van Canterbury een adres aan H. M. heeft gerigt met verzoek om bijeenkomsten te mogen houden ten einde zoodanige kerkelijke aangelegenheden kunnen te bespreken tot welker behandeling men de toestemming der Kroon niet behoeft. De beraadslagingen der synode, welke verscheidene dagen duurden en vrij hevig waren, hebben doen zien dat er eene volslagen verwarring in het leerstellige en gemis van tucht in de Staatskerk heerscht, zoodat de te behandelen onderwerpen in het geestelijk Parlement zeer talrijk zullen zijn.

Wat zal het ministerie in deze netelige zaak doen? De *Times* vermoedt, en naar het schijnt niet ten onregte, dat het de Synode zal laten begaan zonder haar voor alsnog het maken van nieuwe kerkregelen op het dogma of der eerdienst toe te staan. Doch deze middenweg, zegt het blad, deze weifelende houding van den Staat tegenover de Staatskerk, zal vermoedelijk tot veel grooter moeijelijkheden leiden. De geestelijkheid zal zich niet lang met eene beraadslaging zonder uitwerking laten tevreden stellen. De Kerk moet of onder het opperbestuur staan van dezelfde magt die den Staat regeert, of zij zal zich zelfstandig en soms vijandig tegenover den Staat stellen, en op zorgbarende wijze een Staat in den Staat worden. Wordt op den nu ingeslagen weg verder voortgegaan, dan komen Staat en Kerk in eene gesteldheid welker uiteinde door geen dier beide magten kan worden voorzien."

DUITSCHLAND.

KEULEN, 20 Nov. Men schrijft uit Bazel, dat bij de op den 15den plaats gehad hebbende verkiezingen voor den grooten Raad, de partij van James Fazy volkomen de zegepraal heeft behaald. De koalitie der neo-demokraten en liberaal-konservatieven was niet opregt gemeend, want een groot gedeelte der eersten liep over naar het kamp van hunnen aanvoerder.

— Het te Halle verschijnend *Volksblatt* leverde onlangs in het maandelijksch overzigt van Prof. Leo, een artikel over den *Bremer Kerkendag*, waarin aan denzelven niet alleen geene schoone toekomst voorspeld, maar ook verklaard wordt, dat de Protestantsche Kerk niets anders is dan eene van de Katholijke Kerk, met den Paus tot opperhoofd, afgevallen republiek.

— De *M. Z.* berigt, dat de predikant Hartung te Merseburg gesuspendeerd is, wegens eene preek, waarin hij God gebeden had de Kerk te verlossen van het tegenwoordig Konsistorie en van den Opperkerkenraad, en daarvoor een echt Luthersch in de plaats te stellen.

— Het op den 12den dezer te Stockholm uitgegeven bulletin aangaande den toestand des Konings luidde aldus: »Z. M. de Koning werd, nadat de koorts ook gisteren namiddag toegenomen was, tegen den avond door eene neusbloeding aangetast, welke, door zich meermalen te herhalen, hem gedurende het grootste gedeelte van den nacht belette te slapen. Ten gevolge daarvan bevindt Z. M. zich heden zwakker dan op de voorafgaande dagen."

De berigten omtrent de gezondheid van de Prinses Eugenie waren gunstiger.

— De toetreding van den groothertog van Oldenburg tot de te Londen gemaakte bepalingen voor de opvolging op den Deenschen troon, wordt ten volle bevestigd.

— Men schrijft uit Weser, dat sedert de helft dezer maand tusschen die plaats en Oberhausen gearbeid wordt aan het tot stand brengen van den elektro magnetischen telegraaf, die zich aan den Nederlandschen telegrafenlijn moet aansluiten.

— Men schrijft uit Frankfort, 20 Nov. In den vorigen nacht werd tusschen 1 en 2 ure, bij helder weder, een noorderlicht waargenomen. Het vroegere, dat in geheel Zuid-Duitschland zigtbaar was, ging vergezeld van eene merkbare atmosferische elektriciteit, die in vele plaatsen eene vernielende werking op de telegrafische liniën uitoefende. Heden is het weder drooger en kouder, en reizigers uit Praag en Munchen berigten, dat de sneeuw aldaar reeds 2 a 3 duim hoog ligt.

— Men schrijft uit Munchen, dat op last der regering in de geheele uitgestrektheid des koningrijks, door de gemeentebesturen nog vóór den aanvang des winters, korenmagazijnen in evenredigheid van het aantal der ingezetenen worden aangelegd. De daarvoor vereischte voorschotten worden uit de gemeentekassen bestreden.

— In den Breslauer Kreits is onder vier afgevaardigden slechts één Katholijk gekozen. Alle vier hebben zich [illegible] verbonden de konstitutie, en wel bepaaldelijk de paragrafen, die de kerkelijke zelfstandigheid en vrijheid waarborgen, te handhaven.

— Mgr. de Aartsbisschop van Przyluski heeft voor zijne benoeming tot Afgevaardigde bedankt, uithoofde zijner herderlijke zorgen voor zijne kudde. Hij heeft tevens verzocht dat men, aangezien de groote behoefte aan priesters in zijn diocees, geen geestelijke in zijne plaats zou kiezen.

— Sedert eenigen tijd zijn bij verscheidene besluiten, officieren, die wegens hunne jaren geene dienst meer kunnen verrigten, op pensioen gesteld; zoodat het Oostenrijksche leger thans grootendeels jeugdige en krachtige bevelhebbers bezit.

— De geruchten wegens nieuwe onderhandelingen nopens de tolaangelegenheden tusschen de Oostenrijksche en de Pruissische regering blijven aanhouden.

— De *Lloyd* van Weenen berigt dat de verloving van Prinses Wasa met de Prins-President Louis Napoleon in het begin van Januarij zal plaats hebben. De Prinses wordt met haar moeder te Weenen verwacht.

— Men schrijft uit Florence, dat de arrestatiën, die daar de vorige week hebben plaats gehad, veroorzaakt zijn door de ontdekking van eene revolutionnair centraal komité te Londen. De eerste gearresteerden zijn vreemdelingen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 November.

BEVALLEN (20 Nov.): A. ten Hope, geb. Palm, Z. - E. Muller, geb. Diepenbroek, D. - E. Oosterman, geb. Hoppe, D. — (21 Nov.): R. C. v. d. Sigtenhorst, geb. Wellinghoff, Z. - C. C. M. du Pont Noordbeek, geb. Schuhkrafft, D. — (22 Nov.): J. E. Witsen, geb. Veltman, doode D.

OVERLEDEN (19 Nov.): Bartholomeus Lesger, 59 j. — (20 Nov.): C. A. Vermeer, 20 j. - W. Schutte, 9 m. - A. J. Ruys, 29 j. - J. H. Holrah, 23 j. — (21 Nov.): W. Busch, wed. H. Sillem.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 56⅛; 1840, 5 pc. 100¾; 1848, 100¼; 1852, —; Spanje 1 pc. 24 9/16; Binnenl. 3 pc. 45¼; Rom. Leening 1835 93.

MADRID, 16 Nov. Spanje 3 pc. 47 1/16; Ardoins 1 pc. 25¾; Uitg. Schuld 6¼; Comité-Bewijzen 3.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56	Livorno	2/m.	*f* 88½
,,	zigt	,, 56¼	Napels	,,	,, 81⅛
Bordeaux	2/m.	,, 55⅝	Petersburg	,,	,, 1,86
,,	½/m.	,, 55⅞	Weenen	6/w.	,, 30¼
Madrid	3/m.	,, 243	Augsburg	,,	,, 35⅝
Cadix	,,	,, 243	Frankfort	,,	,, 99
Seville	,,	,, 239	Hamburg	2/m.	,, 35 3/16
Bilbao	,,	,, 240	,,	zigt	,, 35 7/16
Lissabon	,,	,, 41¾	Londen	2/m.	,, 11,77½
Porto	,,	,, 41⅞	,,	zigt	,, 11,82½
Genua	2/m.	,, 46⅛	Rotterdam		[illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		22 NOV. 4½ u.	gebl.	23 NOV. 4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	63 5/16	63⅜	63 5/16	63⅜
Dito Dito	3	76 13/16	76 13/16	76¼	
Dito Dito	4	95⅛	95¼		
Dito Obligatien O. I.	4	94⅛	94⅛		
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	53⅛			
Dito bij Rotsch. en Volksv		53½	53 5/16	53⅜	53 5/16
Frankrijk, Obligatien	3	78 5/16	78⅛		
Spanje, Nieuwe	1	25 3/16	24⅞	24 13/16	
Dito	3		30⅛		
Dito Binnenl. à 6/m.		45⅝	45⅝		
Coup. Bewijzen.		8 3/16	8 13/16		
Amortisable Schuld		6 5/16			
Portugal te Londen	5	41½	41⅜		
Dito Dito	4	37 13/16	37¼		
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107⅞	107½	107⅜	
Dito Dito 1828 en 1829		106½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96⅞			
Dito	4½		102 11/16		
Dito bij *Hope*	4	91⅞	91⅛	91 7/16	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91 1/16	91		
Dito bij id. 5de Serie	4	91 1/16			
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
Polen, Certifikaten	4	85⅛	85⅛	85 7/16	
Dito Aand. à fl. 500		162			
Dito met Lot. à 300			4 1/16		
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	77¾	77 11/16		
Dito 1847	2½	40½	40 1/16	40½	
Dito 1851	2½	40¼	40	40 1/16	
Dito 1849	5	91	91		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito			70		
Letter B	5	90 9/16	90½	90⅝	90½
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito à 250		353			
Napels, Cert. *Lam. en Bruyner* 5 pCt.					
Brazilie te Londen 1824	5	99¾	100		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru	5½				
Mexico Nieuwe	3	25¼	25	25⅛	25
Venezuela à £ 100	3½		40¼		
Grenada à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		10 11/16	10 11/16	10¾	
Ecuador à £ 100		4⅛			

Louisiana 5 pCt. 99½.

Handel en variatie waren heden zoo in Binnenl. als de meeste der Buitenl. fondsen van weinig beteekenis; alleenlijk was van de laatste in Oostenrijksche en Spaansche nog al eenige affaire, en van Zuid-Amerikaansche fondsen valt alleenlijk de vooruitgang der Uitgestelde Grenada's te vermelden, zijnde deze ruim ½ pCt. sedert gisteren gerezen, door eenige kooporders, welke daarin geëffektueerd werden.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 25,32½ a —	Pruissische	*f*	34 7/16 a —
Napelsche	- 23,30 ,, —	Spaansche	-	—,— ,, —
Div. in £St.	- 11,75 ,, —	Hamb. Russ.	-	57⅛ ,, —
Eng. Russen	- —,— ,, —	Russ. in Z. R.	-	37⅛ ,, —
Fransche	- 56 ,, —	,, Pap.	,,	— ,, —
Belgische	- 56 ,, —	Pools. in Fl.	-	28 ,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75 a 9,85
Oude Gerande Dukaten	- 5,50 - 5,60
Wigtige Souvereinen	- 11,80 - 11,90
- Pistolen	- 9,65 - 9,75
Stukken van 20 Francs	- 9,40 - 9,50
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. [illegible]	

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55 a 2,60
Stukken van 5 Francs	- 2,33 - 2,36
Brabandsche Kroonen	- 2,65 - 2,70
Fransche	- 2,70 - 2,75
Pruissische Daalders	- 1,75 - 1,76
Zilver 1000 à 980	*f* —,— a —,—
,, 900 - 700	- 104,50 - 105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 22 Nov. Uit de eerste hand zijn afgedaan 478 vaten nieuw rood Smirna Rozijn, per *Hollander*, en 270 vaten dito, per *Ocean*.

Meekrappen. De meeste landlieden waren *f* ½ a 1 boven de markt gestemd, daardoor is weinig gedaan. Wat tot den prijs van de vorige week te koop was, werd verkocht. Voor wortelen blijft de vraag aanhouden.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Nov. Heden verkocht van Tarwe: 129 ℔ b. Poolsche *f* 302; 126 ℔ b. Nassaud. *f* 277.

ROTTERDAM, 22 Nov. Heden hadden wij meerder aanvoer van Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe, de kooplust was daarentegen minder, zoo dat de beste soorten *f* 3, middelsoorten *f* 6 a 9 lager zijn moeten afgegeven worden, terwijl afwijkende en geringe zeer moeijelijk te plaatsen waren. — Jarige dito was ook minder begeerd. — Inlandsche en Vreemde Roode soorten zijn iets lager afgegeven, doch bij gerijven is er nog al wat verkocht. — Poolsche niet williger.

Puike O. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 *f* 294, 312; mindere en afwijkende *f* 276, 285; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm 1852 *f* 270, 279; mindere *f* 216, 240; geringe en afwijkende *f* 180, 204; Blaauwe *f* 180, 195; Zomer *f* 210, 225. — 160, 161, 162/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 305, 303, 306, 310; 164, 165, 166/2 ℔ nieuwe Hooglands. Kleefsche *f* 315, 320, 323, 325; 160/2 ℔ jar. Hoogl. Kleefsche *f* 305; 157/2 ℔ jar. Kleefsche *f* 280; 158/2 ℔ oude dito *f* 285; 159/2 ℔ nieuwe Bovenl. *f* 290; 160, 162/2 ℔ jar. dito *f* 295, 306; 162/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris *f* 310; 157/2 ℔ nieuwe Meursche *f* 275; 156/2 ℔ Donau *f* 230; 153/2 ℔ witbonte Poolsche *f* 320, 325.

Rogge. Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Noordbrabandsche flaauw en ter naauwernood vorige prijzen bedongen. — Vreemde soorten waren tot lagere prijzen gevraagd, dan daartoe waren weinig houders gezind en is er niet veel omgegaan; de binnenlandsche vraag heeft sterk afgenomen.

Zeeuws. en Vlaams. jar. *f* 204, 216; Noordbrabandsche dito *f* 193, 210; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 204, 228. — 146/2 ℔ Odessa bij partij *f* 184; 145/2 ℔ Archangel bij partij *f* 183, bij gerijf *f* 187.

Gerst. Van Zeeuwsche Winter en Zomer was meerder aangevoerd, en had men moeite vorige prijzen te bedingen, en zoude men voor de kwaliteiten beter en minder dooréén, wel *f* 3 a 6 lager teregt zijn gekomen.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter *f* 165, 174; n. dito en dito Zomer *f* 159, 171.

Haver, Zeeuwsche en Inlandsche ruimer ter veil en *f* 6 lager verkocht. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 90, 120; N. Dito en dito Voeder *f* 63, 87, 96.

Boekweit, veel aangevoerd en lager verkocht. N. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 188, 190, 195; Rijn *f* 190.

Paardeboonen, vonden minder vraag en zijn *f* 3 lager afgegeven, de aanvoer was onbeduidend. — Duiveboonen als voren. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen *f* 171, 177; Nieuwe Duiveboonen *f* 198, 210.

Witte en Bruine Boonen, in de beste soorten in eenen doen, mindere en afwijkende zijn lager verkocht. Walchersche Witte *f* 330, 345; Zeeuwsche dito *f* 255, 285, 315; Walchersche Bruine *f* 345, 360, 375; Zeeuwsche Bruine *f* 255, 270, 345

Erwten, Blaauwe, Witte en Graauwe in eenen doen. Nieuwe Walchersche Blaauwe *f* 279, 294, Dito Zeeuwsche ordinaire *f* 258, 276; dito dito groote *f* 300, 324; dito dito Witte *f* 222, 240; dito dito Graauwe *f* 270, 330; dito Geldersche dito *f* 360, 420.

Koolzaad, wel zoo aangenaam. — Puik Zeeuwsch en Vlaamsch 52 a 54 £.

Lijnzaad, vóór de Slag meerder gevraagd. Verkocht: 112/113 ℔ Petersburger *f* 288; 107/108 ℔ en 109/110 ℔ Egijptisch tot *f* 280; 285. — Van Nieuw Zeeuwsch Zaai-Lijnzaad was de aanvoer ruimer, de beste soorten vonden tot hooger prijs, als: 90 a 93 Stuivers per Dordtsch Achtendeel, veel vraag; mindere soorten als voren.

Inlandsch Hennipzaad *f* 222 geveild.

Kanariezaad, flaauw en lager, van *f* 7 tot 7,80 per Mud te koopen.

Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 13, 14, Geel dito dito *f* 10, *f* 11, per Mud.

Raapkoeken *f* 72, 73; Lijnkoeken *f* 90, 110 per 1040 St.

SCHIEDAM, 22 Nov. Moutwijn *f* 17,25; Jenever *f* 20,75; Amst. Proef *f* 22,—, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 22 Nov. *Koffij*. Er zijn gedaan 500 b. Brazil, 200 b. Dom. en 2 a 300 b. Batavia tot zeer ferme prijzen.

Granen. De markt souteneert zich wel.

Geraffineerde Suiker. Men heeft 70,000 k. brooden en gestampte Beetwortelsuiker gerealiseerd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELSINGFORS, 11 Nov. Volgens berigt van Ekenäs van den 8 dezer, was aldaar, door eenen visscher, aangebragt een matroos, behoord hebbende tot de ekwipage van het Nederlandsche schip Harmonie, kapt. Korll, van Newcastle naar Reval, den 3 dezer, 1 mijl W. van Hangöridd, gezonken en waarbij de verdere ekwipage, benevens de kapitein, diens vrouw, hunne beide kinderen, de stuurman R. Korli en de matrozen H. B. Mortaag en J. Tietsema zijn omgekomen, terwijl de geredde persoon is, de kok P. J. de Roos

STAVANGER, 8 Nov. Het schip Harmonie, kapt. Mulder, van Amsterdam naar Stettin, is, in de Noordzee, door het volk verlaten, dat gered en alhier is aangebragt.

— Het schip J. D. Caroline, kapt. Ellefsen, van Harlingen naar Osterrisöer, is lek en met meer andere schade, in eene omliggende haven, binnengeloopen.

ELSENEUR, 14 Nov. Het schip Victoria, kapt. Janssen, van Riga naar Schiedam, is alhier, met overgeworpen lading, binnengeloopen.

FALMOUTH, 18 Nov. Het skhip Prince Charlotte, kapt. Harms van Rott. naar San Francisco, is heden alhier met verlies van zeilen, ra's en met meer andere schade binnengeloopen, hebbende in den nacht van den 16 op 17 dezer een hevigen Z. W. storm doorgestaan.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Nov. J. A. de Lang, Juno, Suriname.
HELVOET, 22 Nov. A. Sissingh, Harmina Catharina, Triest.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. van der Meyden, van Tjilatjap in Helvoet binnen, rapporteert gepraaid te hebben: Den 6 Nov. op 29° N.Br., 34° 45' W. L. Erasmus, kapt. Scharper, van Tjilatjap n. Rot.

Kapt. Sissing van Triëst in Helvoet binnen, rapporteert den den 20 dezer, op de hoogte van Schouwen gezien te hebben eene bark, toonende Amsterdamsche collegie vlag N°. 491 (zijnde die van kapt. ten Boekel, voerende het schip Nassau, van Amst. n. Swansea, enz.)

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SAMARANG, Johanna Maria Christina, Gorter: 16,905 b. Koffij, 593 kranj. Suiker, 1668 sch. Tin, 1 partij Geelhout, 6 k. Kaneeloiie, 2745 b. Bindrottingen, 1987 st. Rotting, N. H. M.

SMIRNA, Drie Gebroeders, Venster: 100 v. Rozijn, 11 k. Koopmanschappen; C. L. Engelberts en Zoon; 358 v., 1200 d. Rozijn, 1 k. Opium, G. Psicha, 13 k. Meubelen, 2 b. Tapijten, 1 k. Glaswerk, 1. b., 4 k. Diverse, 210 v. Rozijn, Order.

SMIRNA en SAMOS, Geertruida, de Boer, 4000 d., 850 k. Vijgen, 200 v. Rozijn, 628 st. Palmhout, C. L. Engelberts en Zoon; 500 v. Rozijn, 1400 d., 300 k. Fruit, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Pentalon, Remmers 4865 b. Koffij, 381 kam. Suiker, 397 sch. Tin, 940 bos Bindrottingen, N. H. M.

TJILATJAP, Valparaiso, van der Meijden: 5740 b. Koffij 395 sch. Tin, 2061 boss. Bindrottingen. N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 Nov. in lading naar:

Keulen	N. Schneckenberger, Johanna.
„	H. Kalls, Kolln N°. 17.
Weesel	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	W. Trip, de Rijn.
Mainz	B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Dusseldorp & Neus	Th. Weerpas, Carolina.

AMSTERDAM, 22 Nov. vertrokken:

Frankf. & Coblenz J. Arnheiter, Frankfort N°. 8.

KEULEN, 22 Nov. in lading naar:

Amsterdam	Kapt. v. Loosen Kolln n°. 9.
Rotterdam	„ Schuller „ „ 30.
Rijnhoogte	[illegible]
	KEULEN 22 „ 13 vt. 7 „

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 22 November, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, AA 513; *f* 7750, *f* 250, G. Moele.

2. Een Huis en Erve, Singel, N° 3001; *f* 3050, *f* 50, H. B. Reesinck.

3. Een dito, Palmgracht, N° 1182; *f* 1600, *f* 6, P. Subiese.

4. Een Huis, Pakhuis, Tuin en Erve, Anjeliersstraat, OO 358; *f* 1300, J. F. Schutte.

5. Een Huis en Erve, Anjeliersgracht, N° 5543; *f* 300, *f* 200, A. Laugerhuizen.

6. Een Huis, Achterhuis en Erve, Egelantiersstraat, NN 142 en 143; *f* 930, *f* 100, F. Reysenbach.

7. Een Huis en Erve, als voren, NN 140; *f* 930, *f* 100, L. de Bull.

8. Een dito, Egelantiersstraat, NN 157; *f* 430, *f* 30, H. F. Straatman.

9. Een dito, Laurierstraat, EE 573; *f* 920.
10. Twee Achterhuizen, achter Perceel N° 9, EE 571 en 572; *f* 370. } *f* 1920, *f* 60, J. W. Meijer.

11. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Laurierstraat, EE 602 en 603; *f* 1250, G. van Heerde.

12. Een Huis en Erve, Laurierstraat, EE 604; *f* 1125, *f* 8, J. F. Schutte.

13. Een dito, Korsjespoortsteeg, SS 71; *f* 3475, *f* 2, Opgeh.

14. Een Huis en Erf, Damrak, L 134; *f* 8000, *f* 50, J. Went, Jr.

15. Een Huis en Erve, Lindengracht, PP 58; *f* 875, *f* 25.
16. Een dito, als voren, PP 59; *f* 575, *f* 25. } *f* 1500, *f* 250, P. Subiese.

17. Een dito, Goudsbloemgracht, QQ 748; *f* 500, Opgehouden.

18. Een dito, als voren, QQ 747; *f* 500, Dito.

19. Een Huis, Achterhuis en Erve, [illegible] en 741; *f* 200, *f* 25, Dito.

20. Een Huis en Erve, Nieuwmarkt, O 74; *f* 2200, *f* 300, A. Roos.

21. Een dito, naast Perceel N° 20, O 75; *f* 3100, *f* 550, A. Jong.

22. Twee Huizen en Erve, Keizerstraat, O 152 en 153; *f* 4975, J. F. Schutte.

23. Een Huis en Erve, Hoogstraat, K 7; *f* 3100, *f* 500, B. H. Evers.

24. Een dito, Nieuwendijk, L 106; *f* 4675, *f* 25, Opgeh.

ADVERTENTIEN.

(2414) ZWOLLE, den 22 November 1852. Heden overleed alhier, in den ouderdom van slechts vijf weken, ARNOLDUS MICHAEL JOHANNES, nagelaten Zoon van wijlen den Heer Mr. A. M. HELMICH en Vrouwe E. R. B. HELMICH geb. SCHADE VAN WESTRUM.

ODÉON.

CONCERT,

TE GEVEN

Op Donderdag den 25sten November aanstaande

ten voordeele der Arme Kinderen van het Aloysius-Gesticht in de Elandstraat alhier.

Onder de leiding van den Heer J. B. VAN BREE.

De Vier Jaargetijden,

Muziek van *Joseph Haydn*.

(Hoogduitsche tekst.)

Aanvang ten Half Acht ure.

Prijs der Toegangkaarten . . . . *f* 1.50.

De Hoogduitsche Tekstboekjes, met daar tegenover staande Hollandsche vertaling, zijn te [illegible] bij de Boekhandelaars H. A. ZWEERS, Kalverstraat bij de [illegible], C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis, en bij den Muziekhandelaar T. ROOTHAAN, Singel bij het Koningsplein, alsmede op den avond van het Concert, in het *Odéon*. (2410)

EENE HOPELOOZE KLIERZIEKTE *door de zalf en pillen van HOLLOWAY genezen.*

De heer Heydon te Sidney, agent voor den verkoop van de geneesmiddelen van Holloway te Nieuw-Zuid-Wales, schrijft dat Thomas Evans, in dienst van den heer C. Thomson, te Berambulu aan klierziekte leed aan den hals, en dat overigens zijn geheel ligchaam overdekt was met zweren, waaruit onophoudelijk een slijmerig vocht vloeide. Hij had onderscheidene geneesmiddelen gebruikt, maar niets had hem geholpen. Ein- [illegible] de zalf en pillen van Holloway, [illegible] herstelde, dat hij tot dusverre in den besten staat van gezondheid verkeert.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2 10, *f* 3,30; *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt:

SERMONS DE BEAUVAIS, 4 vol. gewone prijs fr. 4.00 voor . . . . *f* 1.55

SERMONS CHOISIS du P. LE JEUNE, 2 vol gewone prijs fr. 2.00 voor . . . . *f* 0.80

CONSIDÉRATIONS CHRETIENNES pour toute l'année, avec les Evangiles de tous les Dimanches, par le R. P. CRASSET, 4 vol. gewone prijs fr. [illegible]

CONFÉRENCES ET DISCOURS INÉDITS, par M. D. FRAYSSINOUS, 1 vol. gr. 8°. fr. 2.00 . . *f* 0.80

LE CHRÉTIEN SANCTIFIÉ par de pieux exercices, par M. l'abbé LASAUSSE fr 1.00 . . . . . . *f* 0.40.

[illegible], par le vén. père NICOLAS LANCICIUS de la compagnie de Jésus, 2 vol. in plaats van *f* 1.50 . . . . *f* 1.10

DOCUMENTS HISTORIQUES, CRITIQUES, APOLOGÉTIQUES, concernant la compagnie de Jésus, in plaats van *f* 1.00 . . . . *f* 0.70

RECUEIL DE PRIÈRES et pratiques, pour faire connaitre et honorer les principaux mystères de Jesus et de Marie, et faire réparation A. N. S. dans l'auguste Sacrement de l'Eucharistie. Gros vol. in 12° de 744 pages . . . . *f* 0.50

BIOGRAPHIE UNIVERSELLE ou DICTIONNAIRE HISTORIQUE, par F. X. DE FELLER, 8 beaux vol. gr. in 8° en 2 col., de laatste en nieuwste editie, in plaats van *f* 28.00 . . . . *f* 25.00

MONITA AD PAROCHOS aliosque sacerdotes animarum curam habentes. Auctore J. C. SAETTLER SS. Theol. Doct. et Prof. fr. 1 50 . . . . *f* 0.60

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.